

γεροντάγρα

— 7 —

γεροντάματα

γεροντάγρα ἡ, ἀμάρτ. γεροδάγρα Κρήτ. (Ἀνατολ. Κίς. Μόδ. κ.ά.) γεροτζάγρα Κρήτ. (Ἀποκόρ.) Γ.Παγκάλ., Λεξ. Κρητ. διαλ. 2, 277.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άγρα.

1) Ἡ γεροντική καχεξία ἐνθ' ἄν.: *Eída* 'εις, μωρέ, κ' εἶσαι μαζωμένος; — *Eída* ἄλλο θέλεις νά'χω; γεροδάγρα! Κίς. Γεροδάγρα τὸν ἥπιασε Ἀνατολ. Ἔπιασέ *done* ἡ γεροτζάγρα Ἀποκόρ. 2) Ἡ πρότερος γεροντική ἐμφάνι- σις εἰς νέα ἄτομα παρουσιαζομένη λόγῳ ἀσθενειῶν ἢ κα- κῆς διατροφῆς ἐνθ' ἄν.: *Eúto* τὸ παιδί ἀποῦ 'ταν ἐγεννή- θηκε εἶναι 'τσά. Ἔει γεροδάγρα (ἔει = ἔχει) Κίς. || Γνωμ. Τὸ φαί κάνει λουγρὶ κ' ἡ πείνα γεροτζάγρα (λουγρὶ = παχὺς χοῖρος) Κίς.

γεροντάδικος ἐπίθ. Ἀθ.

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ γεροντάδες, πληθ. τοῦ γέροντας, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Ὁ ἀρμόζων ἢ ὁ ἀνήκων εἰς «γέροντα» (τὸν ἔχοντα τὸν μοναχικὸν βαθμὸν τοῦ «γέροντα»): Γεροντάδικα στασιδία (προοριζόμενα μόνον διὰ τοὺς ἔχοντας τὸν βαθμὸν τοῦ «γέ- ροντα»). Γεροντάδικη διακονία (μερὶς τροφίμων μεγαλυ- τέρα τῆς παρεχομένης εἰς μοναχοὺς κατωτέρου βαθμοῦ): Τοῦ ἔδωκε γεροντάδικη διακονία.

γερονταῖς ὁ, ἐνιαχ. γιρουδαῖς Θεσσ. (Κακοπλεύρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. νταῖς.

Ὁ αὐταρχικὸς καὶ ἀνυπότακτος γέρων. Ἀσμ.

Σαράδα παλληκάρια | κ' ἕνας γιρουδαῖς

μὴ τὴν οὐρμήνεα γέρον | νὰ δένουνι βρουστά
(δένουνι = πηγαίνουν).

γεροντάκης ὁ, Κεφαλλ. κ.ά. — Λεξ. Μπριγκ. γιρουν- τάξ'ς Ἀλόνν. Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκης.

Γέρων μικρόσωμος ἢ καὶ κανονικοῦ ἀναστήματος κατ' ἔννοιαν θωπευτικὴν ἐνθ' ἄν.: Ἔνας γεροντάκης καθισμένος 'ς τὸ πεζούλι μᾶς ἐτήραε Κεφαλλ. Τ'ν ἰφκίτσα μ' νά χ'ς, νὰ γέ'ς γιρουντάξ'ς Ἀλόνν. Αὐτὸς οὐ γιρουντάξ'ς ἔμ'κι πιτσι κὶ κόκκαλα (ἔμ'κι = ἔμεινε) Αἰτωλ. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Κέως Κίμωλ. Νάξ. (Τραγ.) Πελοπν. (Κυνουρ. Τσι- τάλ.) Συνών. γεράκι, γεράκος, γεροντάκι, γεροντά- κος, γεροντάρι.

γεροντάκι τό, κοιν. γιρουντάξ' βόρ. ιδιόμ. γεροντάτσι Εὐβ. (Κουρ. Κύμ. Ὀξύλ. κ.ά.) Μεγίστ. Ρόδ. γεροδάκι Ἰθάκ. Λευκ. Τήν. γεροδάτσι Ἀντίπαρ. Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. (Ξεχώρ.) γιρουδάξ' Σάμ. ἔροδάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Γεροντάκος, ὁ βλ. κοιν.: Καλὸ γεροντάκι, τὸ καημέ- νο! κοιν. Ἐγινε ἕνα συμπαθητικὸ γεροντάκι σύνθη. Πέρασ' ἕνα γιρουντάξ' κὶ μᾶς καλ'μέρ'σι βόρ. ιδιόμ. Ἔναι τὰ πρὸ γεροδάκια τοῦ χωριοῦ (οἱ πλέον ἡλικιωμένοι γέροντες) Τήν. Ἐπέρασαν ἑναγ-γεροντάτσιν ἦταν ὁ Χριστὸς Ρόδ. Τσὰ πὺν πααίν-ναμ, βαντήχγει τα ἑναγ-γεροντάτσι αὐτόθ. Οἱ ἀξιοματιτσοὶ μᾶς ἐλέανε γεροδάτσα Ἀντίπαρ. Πῆγνι ἕνα γιρουντάξ' κὶ τοῦ λέει (ἐκ παραμυθ.) Ἀλόνν. Περνᾷ ἀπὸ μὰ daβέρνα τσαὶ βλέπ' δυὸ γεροδάτσια τσ' ἐπίνανε κρασί Μύκ. Τὸ κλήμα τὸ βρήκε ἕνα ἔροδάκι καὶ τό φ'τεψε 'ς τὴν αὐλὴ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Οἱ νέοι φεύγ'νι κὶ μέν'νι τὰ γιρουδάκια Σάμ. Εἶδα ἕνα γεροντάκι ζαρωμένο νὰ

κάθεται 'ς τὴ θέση τοῦ καταστηματοῦ Δ.Βουτυρ., Τρι- ανταδύο διηγῆμ., 47 Καλῶς ὠρίσατε εἶπε τὸ γεροντάκι, γελαστὸ καὶ χαρούμενο, σὰ νὰ δεχότανε ἀγαπημένους συγ- γενεῖς ποὺ εἶχε χρόνια νὰ δῇ Π.Νιρβάν., Τὸ ἀγριοπούλ., 52 || Αἰνιγμ.

Ἀπὰ 'ς τὸ βουναράκι | εἶναι ἕνα γεροντάκι,
στέκει μ' ἕνα ποδαράκι | καὶ ζητᾷ ψωμί κὶ ἀλάτι
καὶ φωτιά νὰ πᾶ' νὰ κάτση

(τὸ μανιτάρι) Θήρ. || Ἀσμ.

Ἡ μιὰ θὰ πάρη βασιλιά, ἡ δεύτερη τὸ ρῆγα
κ' ἡ τρίτη-ν ἡ καλύτερη θὰ πάρη γεροδάκι
Λευκ.

Ἡ μιὰ παίρνει τοῦ λουχαγὸ κ' ἡ ἄλλη τοῦ γιουφτάκι
κ' ἡ τρίτη ἡ μικρότερη παίρνει τοῦ γιρουντάκι
Θεσσ. (Συκαμ.)

Πάππου, πάππου γεροντάτσι, | νὰ βῆγῃ τό 'να σου δοντάτσι,
ν' ἀπομείνης μὲ τὸ νάτσι (παιδικ. ἄσμ.) Μεγίστ. Συνών.
γεράκι, γεράκος, γεροντάκης, γεροντάκος, γερο-
ντάρι. 2) Μοναχός, γέρων τὴν ἡλικίαν (πρὸς ἀντιδια-
στολήν ἀπὸ τοῦ «γέροντας», δηλοῦντος βαθμὸν μοναχικὸν)
Ἀθ. 3) Τὸ φυτὸν Ὑοσκύαμος ὁ μέλας (*Hyoscyamus niger*),
τῆς οἰκογενείας τῶν Στρυχνωδῶν (*Solanaceae*), τῆς τά-
ξεως τῶν Σωληνισθῶν (*Tubiflorae*) Σάμ.: Ἄμα καπνι-
στῆς γιρουδάξ', πέφτ'νι ἀπ' τὰ δόδια σ' μ'κρά-μ'κρά σκ'λη-
κάκια Συνών. ἀγριοκαπνός, ἀγριοτούτουνο, ἀρζάκι,
γέροντας, γέρος, γερούλι, γιαιτρός, γλιτζιάς, γλύ-
κυμας, γλοιδαῖς, δίσκυαμος, δαιμοναριά, δοντό-
χορτο, λιτσάρμο, στρουμπάρα, τρέσκυαμος. 3) Εἰ-
δος ἀγρίου χόρτου λαχανοειδοῦς, πιθανῶς τὸ φυτὸν Σκόλυ-
μος ὁ Ἰσπανικὸς (*Scolymus hispanicus*), τῆς οἰκογενείας
τῶν Συνθέτων (*Compositae*) Ἰθάκ.: Εἶναι σπουδαῖα τὰ γε-
ροδάκια μὲ ζεστή μαρίδα ἀπ' τὸ τηγάνι μὲ βόλικο λεμόνι.
Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γιρουντάξ' Στερελλ.
(Ἀμφιλοχ.), Γεροντάκια Πελοπν. (Μάν.).

γερονταβλαμπᾶς ὁ, ἀμάρτ. γεροδαγλαμπᾶς Θήρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. νταβλαμπᾶς.

Σκωπτικῶς, γέρων νεάζων: Ἀκοῦς ἐκεῖ, ἕνας γεροδα-
γλαμπᾶς νὰ μοῦ θέλῃ παντρεῖά;

γεροντάκος ὁ, σύνθη. γεροδάκος Πελοπν. (Γαργαλ.
κ.ά.) γιρουντάκος βόρ. ιδιόμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκος.

1) Γεροντάκης, ὁ βλ. σύνθη.: Τί σοῦ φταίει ὁ γεροδά-
κος; Δὲ δὸν ἀφίνεις ἡσυχόνε; Πελοπν. (Γαργαλ.) Λέει οὐ
γιρουντάκος, ἰδῶ εἶναι αὐτουνηοῦς τοῦ ἦ'σί. Ἰδῶ θὰ φουν-
τάρης (αὐτουνηοῦς = αὐτῶν ἐκ παραμυθ.) Ἀλόνν. Ἔ τοῦ
δρόμου π' παραίνανι βρῖσκουνι ἕνα γιρουντάκου (ὁμοίως)
Στερελλ. (Χρισ.) Δὲν τοὺν γνώρ'σα, ἄμα τοὺν εἶδα. Ποιὸς
εἶναι αὐτὸς οὐ γιρουντάκος εἶπα μὴ τοῦ νοῦ μ' Ἡπ. (Κου-
κούλ.) Στὴν πόρτα σταθήκανε καὶ δὲν προχωροῦνε. Ὁ γε-
ροντάκος ὁ κακόμοιρος σὰν κομποδεμένος (ἐνν. ἦταν) Γ.Ψυ-
χάρ., Ρωμαίικ. Θέατρ., 139 || Ἀσμ.

Σαράντα παλληκάρια κ' ἕνας γιρουντάκος
ἔκατσιν κὶ μιτριόνταν ποῖός θὰ πᾶρ' τ' Μαρία
Θράκ. (Σουφλ.). 2) Εἶδος ἀγριοχορτοῦ Θράκ. (Σουφλ.).

γεροντάματα τά, σύνθη. γιρουντάματα βόρ. ιδιόμ.
γεροδάματα Ἀνδρ. Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Εὐβ. (Βρύσ.)
Θράκ. (Σαρ. Ἐκκλ.) Κρήτ. (Μαλάκ.) Μῆλ. Νάξ. (Δαμαρ.)
Σύμ. Φολέγ. γιρουδάματα Κυδων. Μακεδ. (Βόιον) ἔρο-
δάματα Νάξ. (Ἀπύρανθ.).

Ἐκ τοῦ οὗς. γέροντας κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ γεράματα. Πβ. Γ.Χατζιδ., Ἀθηνᾶ 22 (1910), 228.

1) Τὸ γῆρας, ἡ γεροντικὴ ἡλικία κοιν.: Τὸν πῆραν τὰ γεροντάματα. Πῆγε ἀπὸ γεροντάματα (ἀπέθανεν ἐκ γήρατος) κοιν. Γεροντάματα τώρα! Τί πιριμέν'ς; βόρ. ιδιώμ. Ὁ Θεὸς ἐν' νὰ μὲ κολάσῃ τώρα 'ς τὰ γεροντάματα Κύπρ. Δὲ τὸ λογιᾶζω πὺ μὲ πῆρανε τὰ γεροντάματα (λογιάζω = ὑπολογίζω) Ἐρεικ. Τὰ πολλὰ παιδιὰ εἶναι ἀποκκούμπι καὶ παραθάρια 'ς τὰ γεροντάματα (παραθάρια = ὑποστήριξις) Πελοπν. (Ἡλ.) Τώρα 'ς τὰ γεροντάματα ξιμπουρδαλιάσ'κι οὐ καφαρὸς κὶ δὲν ξέρ' τί λέει κὶ τί κάθ' πουλλές φουρές (ξιμπουρδαλιάσ'κι = ἔπαθε γεροντικὴν ἀνοίαν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἔει γεροντάματα (= ἐγήρασε) Ἀνδρ. || Παροιμ. Τώρα 'ς τὰ γεροντάματα, | μάθε, γέρο, γράμματα (ἐπὶ ὀψίμου ἐνασχολήσεως εἰς τινα ἐργασίαν) σύνθηθ. Τώρα 'ς τὰ γεροντάματα | θὰ μάθ' ὁ ἔρος γράμματα (συνών. πρὸς τὴν προηγουμένην) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐδὰ 'ς τὰ γεροντάματα | θὰ μάθῃ ἡ γραϊ' τὰ γράμματα (συνών. πρὸς τὴν προηγουμένην) Κρήτ. (Μαλάχ.) Τώρα 'ς τὰ γεροντάματα γυρεύγει παθρεῖα (ἐπὶ τοῦ ὀψίμου καὶ συνεπῶς ἀκαίρως ἐπιθυμοῦντος κάτι) Νάξ. (Δαμαρ.) Τώρα 'ς τὰ γεροντάματα παπούτσια μὲ λαλέδες (= κοσμήματα εἰς σχῆμα ἀνθους· ἐπὶ παρακαίρου τάσεως, ἐπιθυμίας πρὸς καλλωπισμὸν) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ὁ τὰ γεροντάματα τὰ σπᾶνι τὰ σαμάρια οἱ γαιδάρ' (ἐπὶ γερόντων παρεκτρεπομένων εἰς ἐρωτικὰς περιπετείας) Σάμ. (Κουμαδαρ.) || Ἄσμ.

Δὲ δαγιαδῶ δυὸ πράματα, | φτώχεια καὶ γεροντάματα (δαγιαδῶ = ὑποφέρω) Μῆλ.

Ἀπὸ μικρὸς 'ς τὰ γράμματα κὶ ἀπὸ μικρὸς 'ς τὴν πράξη, τώρα 'ς τὰ γεροντάματα γίνηκε πρῶτος κλέφτης Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ποὺ ἦταν μικρὸς 'ς τὰ γράμματα, τρανὸς 'ς τὰ πινακίδια, τώρα 'ς τὰ γεροντάματα σηκώθ'κι, πάει κλέφτης (πινακίδια=ἀβάκια) Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ὁ Νικόλας ὁ Τρεχᾶτος, πὺν μυρίζε χωματίλα, τώρα 'ς τὰ γεροντάματα τοῦ ῥχεν ἡ βαρβατίλα (τοῦ ῥχεν = τοῦ ἤλθε) Φολέγ. || Ποίημ.

Ἀ! πῶς χτυπᾷ καμμιὰ φορὰ | τούτ' ἡ καρδιά κὶ ἀναφτερεῖ | τώρα 'ς τὰ γεροντάματα Μ.Μαλακάς., ἐν Ἀνθολογ. Η.Ἀποστολίδ., 220. Συνών. γέρα, γεράματα, γερατεῖα, γερατήρια, γερατίκια. 2) Συνεκδ., οἱ γέροντες ἐνιαχ.: Τὰ γεροντάματα θὰ τὸ δείξουν, θὰ τὸ λαλήσουν, θὰ τὸ τιμήσουν ἐνιαχ. Τὸ δειξαν πάλε τὰ γεροντάματα 'ς τὸ χορὸ (οἱ γέροντες ἐχόρευσαν μὲ χάριν, ἐπιτυχῶς) ἐνιαχ. Ἐμπρὸς λοιπόν! Πάλι τὰ γεροντάματα θὰ βαστάξουνε τὸ μπαϊράκι (οἱ γέροντες θὰ σύρουν τὸν χορὸν) Π.Νιρβάν., Θέατρ. 1, 112. Ἀντίθ. τὰ νιᾶτα.

γεροντάμπελον τό, Κύπρ. ἑροδάβελο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεροδάβελος ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.).

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὗς. ἀμπέλι. Ὁ τύπ. γεροντάμπελον καὶ ἐν ἐγγρ. τοῦ 1626. Βλ. Α.Κατσουρ. Ἐπετ. Ἐταιρ. Κυκλαδ. Μελετ. 7 (1968), 45.

Ἡ γηραιά, ἡ πολυετὴς ἄμπελος ἐνθ' ἀν.: Ἡνιασές το δὸ ἑροδάβελο τοῖ χρόνοι εὐτοῖ (ἡνιασές = ἀνανέωσες) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μ' ἀβέλι ἐδὰ εἶναι κ' εὐτό; Ἐνας γεροδάβελος εὐτοῦ χάμαι αὐτόθ.

γεροντάρη τό, Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) γεροντάρηο Θῆρ. (Οἶα) γεροδάρης ὁ, Κορσ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὗς. γεροντάριον. Ὁ τύπ. γεροντάρ-

ριο πιθανῶς κατὰ μεταγενέστερον μετασχηματισμὸν ἐκ τοῦ πληθ. γεροντάρια κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -ιο οὐδ. Ὁ τύπ. γεροντάρης προσηρμόσθη κατὰ τὸ γένος πρὸς τὰ εἰς -άρης ἐπίθ. Πβ. καὶ γεροντιάρης.

1) Ὁ γέρον, τὸ γερόντιον Θῆρ. (Οἶα) Καλαβρ. (Μπόβ.) Κορσ.: Καλῶς τὰ κάνεις, γεροδάρη! Πές μου γιὰ χάρη τίνος εἶν' αὐτὸ τ' ἀμπέλι; Κορσ. 2) Ἐπίθ. γηραλέος Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κορσ.: Ἐχω ἕναν ἀμβέλι γεροντάρη Μπόβ. Κ' ἕνας μαῦρος γεροδάρης καὶ σαραδοπληγιάρης (μαῦρος = ἄλογον μαῦρον) Κορσ. Συνών. γεροντιάρης. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γεροντάρης Ἀθῆν. Κίμων.

γερονταρμήνεα ἡ, ἀμάρτ. γεροντορμήνεα Κέρκ. (Σιναρᾶδ.).

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὗς. ἀρμήνεα, παρὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὀρμήνεα.

Ἡ ἐκ γέροντος νοουθεσία: Γνωμ. Πᾶρε γεροντορμήνεα, πὺν ἀξίζει χίλια δυὸ τσεκίνια.

γέροντας ὁ, κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν.) γέροδας πολλαχ. γέροντας βόρ. ιδιώμ. γέρονδας Στερελλ. (Σπάρτ. κ.ά.) γέρονδας Ἰκαρ. (Εὐδηλ.) γέρονδας Θράκ. (Μάδυτ.) Ἰμβρ. Κυδων. γέροδας Ἡπ. (Χιμάρ.) Κρήτ. (Μύρθ. κ.ά.) ἑροντας Ἰκαρ. ἑροδας Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) ἑροντας Μακεδ. (Βελβ.) γέονδας Σαμοθρ. γεροντᾶς Πόντ. (Ἰμερ. Ἰνέπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Πληθ. γερόντοι πολλαχ. καὶ Καππ. Ποντ. γερόδοι Ἐρεικ. Κύθν. Κρήτ. (Χαν. κ.ά.) Μακεδ. (Καστορ.) Μέγαρ. γερόντ' Πόντ. Στερελλ. (Ἀστακ.) γιρόντ' βόρ. ιδιώμ. γέροντοι Πόντ. γέροντ' Πόντ. γέροδες Ἀνδρ. γέροδες Βιθυν. (Κουβούκλ.) γέροντες Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἑοδες Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεροντᾶδες Θράκ. (Μέτρ. κ.ά.) Μακεδ. (Παγγ.) Πελοπν. (Μάν. κ.ά.) Πόντ. (Ἰνέπ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. κ.ά.) γεροντᾶδες Πόντ. γεροντᾶδες Θεσσ. (Χάσ. κ.ά.) Θράκ. Μακεδ. (Πηγαδίτσ. κ.ά.) γιρουντᾶδες Θράκ. (Μάδυτ. Σουφλ. κ.ά.) Κυδων. Στερελλ. (Φθιώτ. κ.ά.) γεροντᾶδοι Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) γεροντᾶδ' Πόντ. γεροτῆδες Κρήτ. Θηλ. γερόντισσα κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) γερόντισσα Μακεδ. (Βόιον) γερό-δισσα πολλαχ. γερόδ'σση Μύκον. γιρόντ'σση βόρ. ιδιώμ. γερόδισ-σα Κύπρ. γερόδ-δισσα Κάλυμν. ἑρόδισσα Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) γιρόντισσα Ἡπ. (Ζαγόρ.) γεροντίνα Ἡπ. Κεραλλ.—Κ.Μαρίν., Ν.Ἐστ. 15 (1936), 160. Α.Οἰκονομίδ., Τραγοῦδ. Ὀλύμπ., 62 Passow, Carm. popular., 220, 8 γεροντοῦ Κύπρ. (Γερμασ.) Πληθ. γεροντοῦδες Κύπρ. (Γερμασ.).

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὗς. γέροντας καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἀρχ. γέρων. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ. Ὁ τύπ. γεροντᾶς ἐκ τοῦ πληθ. γεροντᾶδες. Βλ. Γ.Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 17, 58. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ τύπ. γιόρος πβ. γέμα > γιόμα. Ὁ τύπ. γιρόντισσα κατ' ἐπίδρασιν τῆς λ. γριᾶ.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ γέρον, ὁ προβεβηκυῖας ἡλικίας ἀνὴρ καὶ θηλ. ἡ γραῖα κοιν. καὶ Καππ.: Καλημέρα, γέροντα κοιν. Γεῖά σου, γερόντισσα. Εἶναι καλὴ γερόντισσα κοιν. Γιρόντ'σση ἡ καημέν' κὶ δὲ μπουρεῖ νὰ πιραπήσ' βόρ. ιδιώμ. Τ'ν ἄλλ' μέρα κούτσα-κούτσα ἦρθι κὶ οὐ γέροντας Σάμ. Οἱ γιρόντοι θὰ σ' ποῦν παρ'μῖς Μακεδ. (Καστορ.) Τὰ παλαιὰ τραγοῦδια τὰ ξέρον οἱ πιρασμένοι, οἱ γιρόντισσις Μακεδ. (Βόιον) Σοῦ μιλεῖ καὶ θαρεῖς πῶς τὰ λόγια τῆς εἶναι γερόδω Κρήτ. (Μαλάχ.) Εἶνι γιρὸς γέροντας, ἀλλου-τισ'νὸ κόκκαλον (ἀλλουτισ'νὸ = παλαιὸν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Γι'ν'κι ἄμουρος οὐ γέροντας ἀπουκεῖ (ἄμουρος =

